

Noticiari Banyalbufarí (nº 126) MAIG 2014

1	Dijous	Tal dia com ahir, però del 1914, el "Correo de Mallorca" publicava una crònica del seu corresponsal banyalbufarí que deia: " <i>Según hemos podido averiguar, pronto empezarán los trabajos para rectificar un trozo de la carretera nacional enclavada dentro del pueblo y que comprende unos 300 metros, pues ya el Alcalde ha recibido de Madrid el aviso de que por el Ministerio de Fomento se han concedido 25 mil pesetas para llevar a cabo la rectificación ...</i> ". Dos anys després es construí l'actual "carretera nova". També, i entre altres coses, el corresponsal escrivia: " <i>Después de haber tomado parte en el Congreso de Pediatría se ha despedido de nosotros para Barcelona el joven y aventajado alumno interno de la Facultad de Medicina, nuestro amigo Don Antonio Albertí Vanrell</i> "(*)
3	Dissabte	Dilluns passat va morir a Calvia i a l'edat de 94 anys, na Francisca Tomàs Mir germana den <i>Xesc de sa Canal</i> (e.p.d.) i que de ben joveneta havia deixat, però mai oblidat, Banyalbufar. Al cel sia.
7	Dimecres	Qui més qui menys ja ha mudat les tomatiqüeres, però si encara qualcú no ho ha fet o els planters li han anat malament, en el comerç de Cas Cubano (sa Indioteria, Palma) pot trobar <i>tomatiqüeres ecològiques de Banyalbufar</i> al preu de 0,26 euros unitat.
11	Diumenge	Ahir va néixer a Palma na Paula, primer infant de Margalida Rotger Ambròs i David Sabater Martínez. Donar la benvinguda a aquesta nina i l'enhorabona a tota la família, especialment als pares i als nous padrins de Can Pó, na Francisca i en Joan.
15	Dijous	Els mitjans de comunicació d'aquests dies publiquen les dades del deute que tenien els ajuntaments d'Espanya a dia 31/12/2013 i que, en el cas del nostre Consistori, ascendia a 418.000 euros. La informació també diu que pel fet de tenir 583 habitants, surt a repartir 717,80 euros per cada banyalbufarí/na. Finalment, en el <i>ranking</i> de municipis més endeutats (del 1 al 8.116) ocupam el lloc 1.212.
21	Dimecres	De mica en mica, caminam cap a l'estiu. I això es nota en dues coses: més gent (turistes) i cotxes en els carrers i que la temperatura va pujant. Aquests dies el termòmetre ha arribat fins els 25° i no ha baixat dels 15. Avui fa una bona caloreta !!
24	Dissabte	Tornam a IB3 TV i al seu programa <i>Uep com anam!!</i> . Despús-ahir vespre va ser en Jaume Tomàs Font (de Sa Coma) que va fer de protagonista en un dels reportatges del programa, fent <i>cinc-cèntims</i> de les seves ocupacions per les marjades d'es Molí. <i>Tot molt clar i professional !!</i>
27	Dimarts	Despús-ahir va ser la jornada de les <i>eleccions europees</i> . A Banyalbufar la mesa electoral estava presidida per Rosa Mondéjar, acompanyada de Tomeu Vives (Bar Bellavista) i Antònia Albertí (Can Caderner). Amb una participació del 45%, (206 votants de 457 electors) el resultat fou (els cinc primers): PP, 40 vots; PSOE, 29; Esquerra Republicana, 28; Podemos, 26 i Esquerra Unida,

		17. Podríem dir que, com a la resta d'Espanya i amb número de vots, aquí també han davallat els grans partits i han pujat els d'esquerres.
29	Dijous	Dimarts passat, a la Casa de la Vila i a les 20:15 hores, hi va haver ple extraordinari amb un sol punt a l'ordre del dia: "Aprovació inicial, si s'escau, de l'adaptació de les NNSS de Banyalbufar al PTIM". Segons es va explicar, era molt urgent dur a terme aquesta aprovació perquè avui entra en vigor la nova llei del sòl, que substitueix les NNSS pels Plans Generals. De tot això ens ha cridat l'atenció dues coses: una, que l'avanç d'aquestes normes foren aprovades pel mateix ajuntament amb data 05/12/2011 i dues, que aquesta darrera aprovació s'ha fet amb els 4 vots favorables dels regidors de l'equip de govern i el vot en contra del d'ER, perquè al plenari no hi han assistit els dos regidors del PP

(*) Antoni Albertí Vanrell, *des Casino* (Banyalbufar, 1892). Metge. Fill de Francesc Albertí Coll i Joana Aina Vanrell Gomila. Estudià medicina a Barcelona i un cop llicenciat exercí el seu ofici a la barriada de *El Terreno* de Palma. Durant l'epidèmia de la grip (1918) va atendre i visità els malats de Banyalbufar. El 1919 va contraure matrimoni amb Isabel Mulet Gomila, filla del president de la Junta de Ports. Regidor a Palma per Esquerra Republicana patí empresonament durant la guerra civil per les seves idees progressistes. Fou detingut dia 19 de juliol de 1936 i tancat a la presó provincial dels Caputxins i a Can Mir, fins que fou portat a un camp de concentració a es Capdellà on hi va romandre fins el 14 d'agost de 1938. L'any 1939 entrà dins un programa d'intercanvi de presoners amb la part republicana, fet pel qual fou traslladat a la ciutat de Tolosa. Finalment, conclosa la guerra, retornà a Palma cap a l'any 1941 o 1942.

Informació extreta de: *Banyalbufar a les publicacions periòdiques de J. Albertí i R. Rosselló (vol. II pag. 13)*

TAST DE TOPONÍMIA #06

Per Tomàs Vibot

Sa Bastida

El topònim *sa Bastida* és dels que té més connotacions emotives per als banyalbufarins, sobretot un temps: "en passar sa Bastida ja ve el poble cap per avall". Fa referència al coll situat entre els quilòmetres 83 i 84 de l'actual carretera Ma-10 i se situa a 299 m.

Ara bé, no cal dir que es tracta d'un d'aquells noms que des de l'època medieval han resistit el pas del temps, encara que només en la forma. Sobre la motivació d'aquest nom hi ha un interessant article del toponimista Cosme Aguiló (1988) qui aporta la hipòtesi de tractar-se d'un testimoni d'un assentament de l'exèrcit catalanoaragonès sobre aquest punt durant la conquesta de Mallorca. No sense raó, al *Llibre dels Feyts* de Jaume I es dona la notícia que una vegada conquerida la ciutat, "els sarrains se n'eren pujats en la muntanya de Sòller, e d'Almeruig e de Baialbaar, e tenien totes aquelles muntanyes". Per tot això, cal pensar en una més que probable topada entre ambdues forces. De fet, una *bastida*, segons la historiografia militar medieval, pot fer referència a dos elements: en primer lloc, a una torre de fusta que, amb guerrers a sobre, servia per atacar els murs de les fortificacions; o bé, en segon lloc, un "conjunt de murs o edificis de tàpies o de fusta, fets amb caràcter provisional i defensiu" (*Diccionari Català-Valencià-Baleà*).

A Mallorca es coneixen tres *bastides* més, totes referides a possessions: Porreres, Sant Joan i Alaró. En darrer lloc, s'ha de dir que a l'esmentat article d'Aguiló el topònim *Bastida* es posa en relació amb el *Puig de s'Envastida* de Felanitx (on se suposa una possible derivació popular: *bastida*>*envestida*). És curiós que a Banyalbufar hi ha gent que recorda haver sentit a dir alguna vegada a la seva Bastida, *s'Embastida*.

Informació meteorològica del mes

Estació AEMET Sa Coma	Mínima	Màxima	Mitjana
Temperatura (°C)	12.5	26.9	18.6
Dia (hora)	5 (07:20)	21 (12:40)	

Pluviometria (l/m ²)
Est. AEMET / Sa Coma
5.8